

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

2025 YILI

MARDİN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

FAALİYET RAPORU

Ocak 2026

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	3
ŞEKİLLER.....	4
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	5
I) GENEL BİLGİLER	6
A. MİSYON VE VİZYON	7
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	8
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER.....	13
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	13
2. Teşkilat Yapısı	14
3. Fiziksel Yapı	15
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	17
5. İnsan Kaynakları	18
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	19
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	20
A. SUNULAN HİZMETLER	21
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	21
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	21
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	23
3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	28
B. MALİ BİLGİLER	32
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	32
2. Mali Denetim Sonuçları.....	37
17. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	38
2. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	38
18. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	40
19. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	43
20. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	45
21. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	46
22. Diğer birimler	47
C. MALİ BİLGİLER	50
3. Bütçe Uygulama Sonuçları	50
4. Mali Denetim Sonuçları.....	53
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	54
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	57
V) EK TABLOLAR	59

TABLÖLER

Tablo 1: Bina Varlığı	15
Tablo 2: Araç Durumu	16
Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)	17
Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	18
Tablo 5: Mardin Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları	21
Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları	21
Tablo 7: Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı	22
Tablo 8: Mardin İli Hayvan Varlığı	28
Tablo 9: Mardin İli Tarımsal İşletmelerin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı	29
Tablo 10: Hayvancılık Desteklemeleri	29
Tablo 11: 2025 Yılı Mardin Aşılama Sayıları	29
Tablo 12: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu	32
Tablo 13: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)	33
Tablo 14: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 Yılı Yatırımları (TL)	36
Tablo 15: 2025 Yılı KKYDP(Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalan Projelerin Dağılımı	40
Tablo 16: Mardin İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı	42
Tablo 17 Tarım Sigortaları Bilgileri	45
Tablo 18: Mardin İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları	46
Tablo 19 Mardin İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu	50
Tablo 20: Mardin İli 2025Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)	50
Tablo 21: Mardin İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025Yılı Yatırımları (TL)	51
Tablo 22: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım	60
Tablo 23: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım	61
Tablo 24: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)	63
Tablo 25: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı	64

ŞEKİLLER

Şekil 1: Mardin İli Siyasi Haritası	13
---	----

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Tarım, insanın en temel ihtiyacı olan gıdanın kaynağıdır. Amacımız; doğayla uyumlu, toprağı ve suyu koruyan bir anlayışla yeterli, sağlıklı, güvenilir ve besleyici gıdayı sürdürülebilir şekilde üretmektir.

Bugün dünyada enerji ve gıda, küresel politikaları doğrudan etkileyen iki kritik unsurdur. Gıdanın kaynağı olan tarım ise, geniş etki alanı sayesinde ülkelerin siyasi, ekonomik ve sosyal politikalarında belirleyici bir rol üstlenmektedir.

Üzerinde yaşadığımız, ecdadımızdan bize miras kalan ve “Bereketli Hilal” olarak bilinen Mezopotamya Ovası; binlerce yıl önce buğdayın ilk kez toprağına düştüğü,

arpa, mercimek ve nohut gibi ürünlerin insan eliyle yetiştirilmeye başlandığı çok özel bir coğrafyadır.

Bizler de “Türkiye Yüzyılı” vizyonu kapsamında, “Geleceğimiz Ortak” anlayışıyla; ilimizin, bölgemizin ve ülkemizin tarım ve hayvancılığına katkı sunmak için büyük bir heyecanla çalışıyoruz. Bitkisel üretimde çiftçimizle, hayvansal üretimde yetiştiricimizle, sanayicimizle birlikte katma değer üretmeyi hedefliyoruz. Üniversitelerimizle bilimsel temelli çalışmalar yürütüyor, yerel yönetimler ve ilgili kurumlarla iş birliği içinde hareket ediyoruz. Günümüzün ve geleceğin zorluklarına karşı; üretim planlaması ve su merkezli yaklaşımlar başta olmak üzere, sahip olduğumuz üretim gücünü sürdürülebilirlik, verimlilik, kalite, kayıtlılık ve yatırım artışıyla desteklemeye devam edeceğiz.

Bu doğrultuda Mardin ve ülke tarımına katkı sunmayı kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu kapsamda, Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından Dünya Bankası desteğiyle yürütülen proje çerçevesinde, Mardin Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüze ait fidanlıklarda yetiştirilen tuz çalısı (*Atriplex spp.*) fidanları ülkemizin dört bir yanına gönderilmektedir. İl Müdürlüğümüz bu yıl 15 il için 2 milyon fidan üretmiş olup, gelecek yıl hedefimiz bu sayıyı 3,5 milyona çıkarmaktır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı’nın ve Mardin Valisi Sayın Tuncay Akkoyun’un destekleriyle; planlı, dirençli ve gelişime açık bir tarım sektörü oluşturmayı, kırsal alanlarda yaşam kalitesini ve refah seviyesini artırmayı amaçlıyoruz. Müdürlüğümüz, çalışmalarını önümüzdeki dönemde de aynı özveri ve kararlılıkla sürdürecektir. Bu doğrultuda hazırlanan 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu’nu kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Ender Muhammed GÜMÜŞ
Mardin İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz;

- “Ülkemizin ve Dünya pazarlarının ihtiyacı olan güvenilir gıda ve kaliteli tarım ürünlerine erişilebilirliği gerçekleştirmek
- Tarımsal ve ekolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak
- Kırsal alanda yaşam standardını yükseltmek amacıyla politika belirlemek ve uygulamak

Vizyonumuz;

- Gıda ve Tarım alanında, üretici ve tüketici memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak
- Türkiye'yi bölgesinde lider, Dünyada küresel aktör haline getirmek

Temel Değerlerimiz;

- Kurumsallaşma
 - Stratejik Bakış
 - Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik
 - Sonuç Odaklılık
 - Erişilebilirlik
 - Dayanışma ve İş Birliği
 - Duyarlılık
 - Yenilikçilik
 - Sosyal Sorumluluk Bilinci
 - Etkili iletişim
 - Kişisel Haklar
- olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Arazi Toplulaştırma ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

olmak üzere 8 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemlerini yürütmektedir.

Mardin İlinin büyükşehir olması nedeni ile hizmetler merkez ve 10 İlçe teşkilatınca il genelinde yürütülmektedir.

İl Müdürlüğümüzün görev tanımı,

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,
- d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gereklitesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,
- h) İl dahilinde çözülmemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

- i) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslara ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- p) (Değişik: 15.12.2021 tarihli ve 3685784 sayılı Olur) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenilirliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, denetim ve kontrol hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.
- s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı

olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

- ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
- jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,
- kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.
- mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.
- nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,
- oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,
- öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,
- rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,
- ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,
- şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,
- tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.
- uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.
- üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.
- vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- yy) (Ek: 24.4.2024 tarihli ve 11679597 sayılı Olur 1. md) Bakanlık tarafından hazırlanan havza ölçekli yönetim planları ile içme ve kullanma suyu güvenliği planları ve İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan su verimliliği il planlarının uygulanmasını sağlamak, takibini yapmak ve gelişmeleri raporlamak,

zz) (Ek: 24.4.2024 tarihli ve 11679597 sayılı Olur 1. md) Bakanlık tarafından hazırlanan havza ölçekli yönetim planları ile taşkın tahmini ve erken uyarı çalışmalarında ihtiyaç duyulan bilgi, belge ve verileri temin ederek Bakanlığa raporlamak, Ulusal Su Bilgi Sistemi'ne ilişkin çalışmaları yapmak,

aaa) (Ek: 24.4.2024 tarihli ve 11679597 sayılı Olur 1. md) Yerüstü sularının kalitesini ve miktarını izlemek, içme suyu arıtma tesislerini yerinde incelemek ve sonuçları Bakanlığa raporlamak, su kaynaklarında mer'i mevzuata aykırı müdahaleleri tespit ederek ilgili idareyi bilgilendirmek gibi su kaynaklarının etkin yönetimini sağlayacak işlemler yapmak,

bbb) (Ek: 24.4.2024 tarihli ve 11679597 sayılı Olur 1. md) Havza Su Kurulları ve İl Su Kurullarının sekretarya faaliyetlerini yürütmek; su kaynaklarının korunması, verimli kullanılmasına ilişkin her türlü eğitim programlarını ve projelerini uygulamak,

ccc) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

Tarımsal Yapı: İlin toplam yüzölçümü 889.100 hektardır. İlimizin arazi varlığının % 37,55'i (333.862 hektar) tarım alanıdır. Tarım alanının 172.822 hektarı kuru tarım, 161.040 hektarı sulu tarım alanıdır. İlimizde ekili alanların % 80,74'ü tarla tarımından oluşmaktadır. (2024 TÜİK)

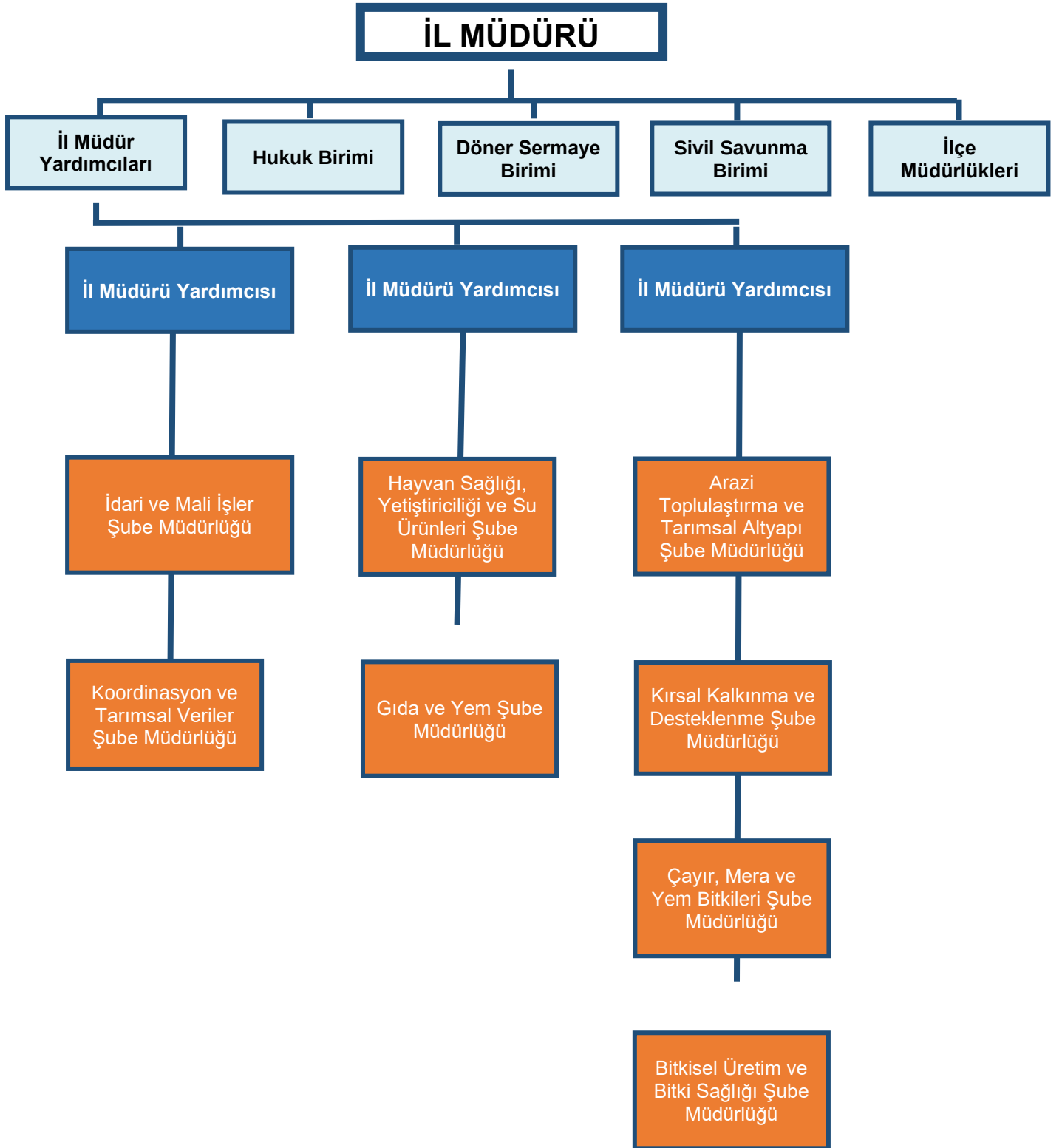
Meteorolojik Durum: Mardin Meteoroloji Müdürlüğü yağış kayıtlarına göre ilimizde 1941-2023 yılları arası uzun yıllar (82 yıllık) yağış miktarı ortalaması 678,2 mm'dir. 1941-2023 yılları arası uzun yıllar sıcaklık ortalaması 16,1 °C dir. 1970-2023 yılları arasında Türkiye ortalama sıcaklığı: 13,3 °C, yağış ortalaması 619,0 mm. dir.

Şekil 1: Mardin İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 896 bin kişi
- Yüzölçümü : 889 bin dekar (889 km²)
 - Orman Alanı (TÜİK) : 206.748 hektar (Yüz ölçümünün %23,25)
 - Toplam Tarım Alanı (TÜİK) : 3.248.220 dekar (Yüz ölçümünün %37,53)
 - Çayır-Mera Alanı (TÜİK) : 78.000 dekar (Yüzölçümünün %8,73)
 - Sulamaya Açılan Alan (DSİ) : 30 bin dekar
- Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (TÜİK) : 149.513.566,000 Milyon TL
- Tarımsal Hâsıla (TÜİK) : 19.134.349,000 Milyon TL
- İhracat (TÜİK) : 1.008.660 (Amerikan Doları)
- Tarımsal İhracat (TÜİK) : 1.141.444.975 Milyon TL

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 1, ilçelerde 7 adet olmak üzere toplam 8 adet hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca 1 adet yemekhane, 8 adet lojmandan ve 1 adet Fidan Üretim Tesisinden oluşan sosyal tesise sahiptir.

Tablo 1: **Bina Varlığı**

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Ana Hizmet Binası	33.181,37 m ²	2014	Hazine
	Lojman	960 m ² lik kısmında 5 katlı lojman	2004	Hazine
	Yemekhane	333 m ²	2014	Hazine
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası	11755,48 m ²		
	Lojman	3.910,39 m ²		

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 8) içerisinde verilmektedir.

İl Müdürlüğümüzün merkezde 19, ilçelerde 22 adet olmak üzere toplam 41 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: **Araç Durumu**

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü				-	
Makam Aracı	2023	-	1	-	1
Binek	2025	2	-	-	2
Binek	2000	1	-	-	1
Kamyonet	2022	-	1	-	1
Kamyonet	2024	-	1	-	1
Kamyonet	2013	2	-	-	2
Kamyonet	2012	1	-	-	1
Kamyonet	2024	1	-	-	1
Kamyonet	2015	2	-	-	2
Kamyonet-Panelvan	2009	1	-	-	1
Kamyon	2011	1	-	-	1
Traktör	1991	1	-	-	1
Minibüs	2013	1	-	-	1
Pikap	2023	-	2	-	2
Otobüs	2014	1	-	-	1
İlçeler Toplam *		1	21	-	23
Genel Toplam		15	26		41

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 9) içerisinde verilmektedir.

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	154	21	
Dizüstü Bilgisayar	64	4	
Tablet Bilgisayar	6		
Yazıcı	146		
Faks	1		
Fotokopi Makinesi	8		
Projeksiyon Cihazı	4		
Tarayıcı	12		
Telefon	138		
Modem	1		
Fotoğraf Makinesi	13		
Kamera	8		
Video	1		
Yazılım Lisansı			
.....			

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 10) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 497 kişi memur, 44 kişi işçi ve 35 Kişi 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4: **Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı**

ÜN VAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1	-	1
İl Müdür Yardımcısı	3	-	3
Şube Müdürü	8	-	8
İlçe Müdürü	-	10	10
AVH	3	-	3
GİH	13	30	43
THS	116	182	298
SHS	25	74	99
YHS	8	24	32
4/B Sözleşmeli	10	25	35
İşçi	19	25	44
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	-	-	-
Toplam	206	370	576

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 11) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde) 18 risk mevcut olup 12 riskte iyileştirme yapılmıştır. 6 risk devam etmektedir.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden 7 uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.

İl Müdürlüğümüzde 2025 Yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda “Hassas Görevlerin Gözden Geçirilerek Güncellenmesi Gerekliliği, Risk Değerlendirme Çalışmalarının Yeterli Düzeyde Olmaması, İç Kontrol Sisteminin Yıllık Değerlendirmelerinin Yapılmaması” olmak üzere 3 adet tespit/öneri yer almaktadır. Söz konusu tespitler için yapılacak faaliyetler denetim birimine bildirilmiştir.

- İç kontrol sistemi hakkında 1 adet eğitim verilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

2025 yılı içerisinde 34 kontrol görevlisi tarafından 6.892 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Gıda denetim çalışmaları 9'u il merkezinde olmak üzere toplamda 34 kontrol görevlisince yürütülmektedir.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 5.693 işletme bulunmakta olup işletmelerin dağılımları aşağıdadır.

Tablo 5: Mardin Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

	Satış toplu tüketim İşletme Sayıları	Yem İşletme sayıları	Üretim İşletme sayıları	Diğer İşletmeler	Toplam İşletme sayıları
	4.579	190	674	250	5693

1.3. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 6.892 denetim hizmeti yürütülmüştür.

Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	294
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	159
CİMER	69
Rutin Denetim	5854
İthalat/İhracat Denetimi	0
İzlenebilirlik Denetimi	6
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	12
Takip Denetimi	64
Diğer	434

1.4. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından yapılan denetimler sırasında 248 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 9 adedi uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

1.5. İdari Para Cezaları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde yapılan denetim ve numune sonuçlarına göre; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu'nun ilgili Maddeleri gereği 2.252.336 TL değerinde 47 adet İdari Para Cezası uygulanmıştır.

1.6. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 1294 adet İhracat sağlık sertifikası düzenlenmiştir.

1.7. Tütün ve Alkol Verileri

İl genelinde tütün ve alkol satan iş yerlerine toplam 191 belge düzenlenmiştir.

Tablo 7: Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı

İl Genelinde Tütün Ve Alkol Satan İş Yerleri	Verilen Belge Sayısı
Perakende alkollü içki satıcısı	33
Perakende tütün satıcısı	138
Nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi	6
Alkollü içki toptan satıcısı	0
Etil alkol ve metanol toptan satıcısı	0
Tütün mamulü toptan satıcısı	0
Açık içki satıcısı	14
Toplam	191

1.8. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

22 okulda 846 öğrenciye gıda güvenilirliği ve gıda israfı konusunda eğitim verilmiştir.

1.9. Diğer Faaliyetler

ÇATOM' da kadınlara Gıda Güvenilirliği ve ekmek israfı eğitimi verildi. Ekmek üretimi ve yemek üretimi yapan Kadın Kooperatiflerine hijyen eğitimleri verildi. Ayrıca Valiliğimiz ve İl Müdürlüğümüzce iş birliğinde; Turizm Komisyonu Denetimleri, yemek hizmeti veren Kuran Kurslarının Denetimi, Alkol Denetimleri, Okullar ve çevresindeki toplu tüketim yerlerinin denetimi gerçekleştirilmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

2.1. Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Tarla Bitkileri Verileri

Ürün	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Buğday	1.951.162	758.043	2.062.771	864.632
Arpa	374.590	96.923	298.235	78.478
Mısır	702.039	615.343	347.274	337.773
Pamuk	81.980	36.204	59.044	30.473
Mercimek	173.443	26.873	129.495	20.282
Nohut	42.823	6.365	38.100	5.904
Patates	4.145	17.928	4.602	18.410
Soya	400	82	2.123	645
Burçak (Yeşilot)	5.420	864	4.820	790

Meyve Üretim Verileri

Ürün	2023			2024		
	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)	Meyvelik Alanı (da)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)
Üzüm	361.163	36.116.300	164.088	357.692	35.769.200	161.904
Badem	14.144	424.320	3.614	14.320	429.600	3.843
Antep	64.473	1.934.190	1.220	78.026	2.340.780	1.315
Ceviz	3.616	108.480	790	3.815	114.450	815
Kiraz	11.343	340.290	3.113	10.997	329.910	3.391
Kayısı	1.194	35.820	463	1.218	36.540	469
Nar	2.780	83.400	2.383	2.953	88.590	2.563
Zeytin	20.639	619.170	2.848	24.607	738.210	4.656
Elma	1.014	30.420	835	1.013	30.390	790
İncir	559	16.770	1.333	705	21.150	1.404

Sebze Üretim Verileri

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Domates	10.553	29.772	9.967	28.398
Patlıcan	3.086	7.155	3.172	7.576
Biber	5.156	10.851	4.408	8.684
Acur	10.792	12.539	11.446	14.050
Hıyar	7.144	18.953	5.328	14.470

Ürünler	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Kavun	43.227	73.994	44.898	84.024
Karpuz	23.560	89.567	19.953	75.235
Soğan Taze	1.581	2.221	1.490	1.722
Marul	602	1.150	392	946
Soğan (Kuru)	953	993	160	302

2.2. Bitkisel üretimde öne çıkan ürünler

Ürün	2023		2024	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Buğday	1.951.162	758.043	2.062.771	864.632
Arpa	374.590	96.923	298.235	78.478
Mısır	702.039	615.343	347.274	337.773
Pamuk	81.980	36.204	59.044	30.473
Mercimek	173.443	26.873	129.495	20.282
Nohut	42.823	6.365	38.100	5.904
Üzüm	361.163	164.088	357.692	161.904

2.3. Bitkisel üretim desteklemeleri

Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Destekleme Adı	İşletme Sayısı	Destekleme Alanı (da)	Destekleme Tutarı (TL.)
2024 SERT TOHUM KUL.	4.782	713.936,063	46.653.490,520
2024 HUBUBAT BAKLAGİL DANE MISIR	12.183	1.420.199,005	1.244.806.590,140
2024 SERT FİDAN KUL.	4	175,930	70.372,000
2024 YEM BİTKİLERİ	45	2.454,438	477.703,040
2024 KÜÇÜK AİLE İŞLETMECİLİĞİ	5	13,851	2.770,200
2024 MGD	21.854	2.015.555,995	369.934.574,160
2024 KATI ORGANİK VE ORGANOMİNERAL	250	55.479,353	2.219.174,120
2024 İYİ TARIM UYGULAMALARI	2	578,427	63.626,970
2024 PAMUK	462	50.790,901	39.304.682,820
2024 LİSANS LI DEPO	215	0,000	792.195,400
2024 SERT. TOHUM ÜRETİM	1	0,000	361.190,500
2024 ZEYTİNYAĞI	2	31,909	3.315,100
TOPLAM			1.704.689.684,970
2025 SERT TOHUM KUL.	6.004	907.193,958	110.309.488,460
2025 SERT FİDAN KUL.	1	25,000	12.200,000
TOPLAM			110.321.688,460

2.4. Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (ha)	Doğal Toplama Alanı (ha)	Nadas Alanı (ha)	Toplam Alan (ha)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş	189	2.750,7	0	0	2.750,7	3.272
Organik	87	3.754,9	0	0	3.754,9	18.721

2.5. Bitkisel Üretimi Geliştirme Projeleri

Proje Adı	Bakanlık Katkı Payı (%75)	Çiftçi Katkı Payı (%25)	Yerel Kaynaklar (Mardin B.B. Başkanlığı) %75)	Toplam Proje Bedeli	Dağıtılan Ürün	Faydalanan Çiftçi Sayısı
Soya Tohumu Üretimi Geliştirme Projesi	2.397.408	799.137	0	3.196.545	Soya Tohumu	29
Soya Tohumu Üretimi Geliştirme Projesi (Bakteri Dağıtımı)	706.914	235.638	0	942.552	Bakteri	29
Sertifikalı Nohut Projesi	906.159	302.053	0	1.208.212	Nohut Tohumu	102
Mezopotamya'nın İncisi Sertifikalı Kırmızı Mercimek Projesi	1.593.206	531.083	0	2.124.289	Mercimek Tohumu	138
Sertifikalı Nohut Projesi (Yerel Kaynak)	0	99.990	299.970	399.960	Nohut Tohumu	13
Mezopotamya'nın İncisi Sertifikalı Kırmızı Mercimek Projesi (Yerel Kaynak)	0	499.950	1.499.850	1.999.800	Mercimek Tohumu	105
Bağlarımız Organik Tarımla	167.248	31.750	0	198.998	Organik Sıvı Gübre / Sırt Pülverizatörü	20

Güçleniyor Projesi					/ KSK Kontrolleri	
TOPLAM	5.770.935	2.499.601	1.799.820	10.070.356		436

2.6. Bitki sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

- ✓ İlimizde 2025 yılında Süne Mücadele çalışmaları kapsamında 13 Ekip (33 Teknik eleman) ile 330 mahallede 896.590 dekar alanda sürvey çalışmaları tamamlanmıştır. Ortalama nimf yoğunluğu 1,99 ve emgi oranımız %0,157 olarak belirlenmiş olup. Kimyasal ilaç kullanımı yapılmamıştır.
- ✓ 2025 yılında ilimizde 6 üründe (Buğday, Mercimek, Pamuk, Antep Fıstığı, Bağ , Mısır) hastalık ve zararlı takibi ve Entegre Mücadele çalışmaları yürütülmektedir.
- ✓ Hasat Öncesi Pestisit Kalıntı çalışmaları kapsamında 4 üründe (Domates, salatalık, Nar ve Üzüm) 17 adet numune alınmış olup analiz sonucunda herhangi bir kalıntıya rastlanılmamıştır.
- ✓ 2025 yılı Pamuk, Mısır, Bağ ve Antepfıstığı zararlılarına karşı Entegre Mücadele Çalışmaları Kapsamında toplam 162 adet feromon (funnel ve delta) tuzakları üretim alanlarında kullanılmıştır. Zararlı popülasyonun yoğun olduğu alanlarda ilaçlama tavsiyesinde bulunulmuştur.
- ✓ 2025 yılı Entegre Mücadele Çalışmaları Kapsamında Pamukta zararlı olan pembekurt zararlısına karşı Kızıltepe ilçesinde 3 adet pamuk çırçır ve presleme fabrikalarında, 3 er adet funnel, delta feromon tuzakları ilçe Tarım teknik personellerince kurulumu yapılmıştır.
- ✓ Derik ilçesinde Mavi Bayrak Doğu Enerji elektrik üretim santralinde 1 adet funnel feromon tuzağı Derik ilçe tarım teknik personelleri tarafından pamuk sap depolama alanlarında kurulumu yapılmıştır. Pamukta pembekurt Zararlı popülasyonunda yoğunluk tespit edilmediğinden dolayı ilaçlama tavsiyesinde bulunulmamıştır.
- ✓ İlimizde 2025 yılında hububat zararlısı olan süne mücadelesi çalışmaları kapsamında 13 ekip (33 Teknik Eleman) ile 16.04.2025-26.04.2025 tarihleri arasında 330 mahallede 896.590 dekar alanda kıymetlendirme sürvey çalışması yapılmıştır.
- ✓ Nimf sürvey çalışmaları 09.05.2025-27.05.2025 tarihleri arasında 376 mahallede 998.880 dekar alanda yapılmıştır.
 - En düşük Nimf yoğunluğu (m²) : 1,32
 - En yüksek Nimf yoğunluğu (m²): 3,08
 - Ortalama Nimf yoğunluğu (m²) : 1,99

- İlimizde kimyasal mücadele yapılmamıştır.
- ✓ 2025 yılında emgi analizi amacıyla 204 adet numune alınmıştır. İlimiz emgi oranı % 0,157 olarak belirlenmiştir

2.7 2025 Yılı Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayii	82	82	23	23
Tohum Üreticisi	11	11	5	5
Fidan Üreticisi	4	4		
Süs Bitkisi Üreticisi	1	1		
Toplam	98	98	23	23

2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri

Ürün Türü	Beyanname Sayısı (Ad)	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
<i>Buğday</i>	241	20.715	11.458
<i>Arpa</i>	0	5	4
<i>Nohut</i>	0	0	0

2.7.1 Zirai İlaç/Alet/Toptancı Sayıları

MARDİN İLİ ZİRAİ İLAÇ/ALET/TOPTANCI SAYILARI									
	KIZILTEPE	ÖMERLİ	ARTUKLU	MİDYAT	NUSAYBİN	DERİK	MAZIDAĞI	TOPLAM	DENETİM SAYISI
İLAÇ BAYİ SAYISI	26	1	0	1	2	2	1	33	
İLAÇ/ALET BAYİ SAYISI	17	0	1	0	2	4	0	24	
ALET BAYİ SAYISI	3	0	0	0	1	0	0	4	
TOPTANCI/İL AÇ BAYİ SAYISI	1	0	1	0	0	0	0	2	

TOPLAM	47	1	2	1	5	6	1	63	288

2.7.2 2025 Yılı Gübre Bayii Denetim

2025 YILI GÜBRE BAYİ VE DENETİM SAYISI		
İLÇELER	Bayi Sayısı	Denetim Sayısı
Kızıltepe	162	654
Derik	34	190
Nusaybin	16	160
Mazıdağı	15	120
Midyat	6	158
Artuklu	2	24
Ömerli	1	12
Toplam	236	1318

3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

4. Hayvan Varlığı

Tablo 8: Mardin İli Hayvan Varlığı

Yıllar	Sığır	Manda	Koyun	Keçi	Kanatlı	Arılı Kovan
2025	86.025	3	578.077	447.538	2.046.080	63.034

5. İşletme Sayısı

Tablo 9: Mardin İli Tarımsal İşletmelerin Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı

	Sayısal veri	% değeri
Arıcılık Kayıt Sistemi (AKS)	654	
Büyükbaş işletme (Türkvet)	7.376	
Küçükbaş işletme (Türkvet)	5.135	
Ticari Yumurtacı Kanatlı	12	
İpekböceği	5	
Toplam işletme sayısı	13.182	

6. Hayvancılık Desteklemeleri

İlimiz hayvancılık sektörüne doğrudan 2025 yılında 25.687.388 TL destekleme yapılmıştır.

Tablo 10: Hayvancılık Desteklemeleri

2002	2023	2024	2025 (Aralık)	TOPLAM (2003- 2025)
0	102.182.099	117.575.662	25.687.388	516.067.733

7. Aşılama faaliyetleri

Tablo 11: 2025 Yılı Mardin Aşılama Sayıları

Aşı Grubu	Program (Yıllık)	Güncel Aşılama Bilgisi (Yıllık)	% (Yıllık)
Koyun keçi çiçek	921.940	862.699	94
Koyun keçi vebas	438140	413475	94
Kuduz	1.059	2.760	100

Sığır brusellozu	61.030	41.823	69
Şap grubu	155.390	180.686	100
TOPLAM	1.577.559	1.501.443	91,4

8. Küpeleme Faaliyetleri

Büyükbaş ve küçükbaş hayvanları kayıt altına alarak kontrol takip için 2025 yılında 34.770 büyükbaş, 347.367 küçükbaş hayvan küpelenerek kayıt altına alınmıştır.

9. Suni Tohumlama Çalışmaları

İlimizde özel veteriner hekimlerimiz 201 sığra suni tohumlama yapmıştır.

10. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

2025 yılı ARALIK ayı sonuna kadar mevzuata aykırı hareket eden ve hayvanını kayıt altına aldırmayan hayvan sahiplerine ve nakil vasıtası sahiplerine 5.025.070 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Sevk ve Raporlar

2025 yılı ARALIK ayı sonuna kadar 903 sığır, 7.699 koyun-keçi, 16.035 arı kovanı sevkiyatı yapılmıştır.

2025 yılı kurbanlık sevkleri kapsamında 927 küçükbaş hayvan sevki yapılmıştır.

Ari ve Onaylı Süt Çiftliği İşletmeleri Kayıt, Denetim Çalışmaları

İlimizde bulunan 4 adet hastalıktan ari işletmede denetim ve kontrol işlemleri yürütülmüştür.

11. Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri

İlimizde aktif olarak 12 adet kanatlı işletmesi 2 milyon 46 bin yumurtacı tavukla üretim faaliyeti yürütmüş olup işletmelerin kontrol ve denetim faaliyetleri ve izlenebilirliği sağlanmıştır.

12. UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

2025 yılı UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında 71 numune programa alınmıştır. Programa ait bilgiler aşağıdaki tablodaki şekildedir. İl genelinde UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) kapsamında geri izlemeye yönelik herhangi bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır.

UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları

Unsur	Programlanan Numune Sayısı	Alınan Numune Sayısı	Olumsuz Numune Sayısı (Geri İzleme)	Sonuçlanan Sayısı (Geri İzleme)
Süt	23	23	0	
Bal	23	23	0	
Et	1	1	0	
Su ürünleri	1	1	0	
Yumurta	24	24	0	

13. Ev Hayvanı Satış Yeri Ruhsatlandırma ve Denetim İşlemleri

İlimizde çalışma izni almış ev hayvanı satış yeri (petshop) bulunmamaktadır.

İlimizde 2025 yılı içerisinde 587 kedi ve 146 köpek olmak üzere toplam 733 adet mikrochip uygulaması ile kimliklendirme işlemi yapılmıştır.

14. Hayvan ve Hayvansal Ürün İhracat-İthalat İşlemleri

Canlı hayvan ve hayvansal ürün ihracatına yönelik 92 ton süt ve süt ürünleri, 73 ton kedi köpek maması, 20 ton solucan gübresi için sertifikalar düzenlenmiştir.

42 işletmede 1555 damızlık sığır ithalatı gerçekleştirildi. Tespit ve denetim çalışmaları yapıldı.

15. Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri

İlimizde 78 adet veteriner hekim muayenehanesi faaliyet göstermektedir.

16. Balıkçılık ve Su Ürünleri Faaliyetleri

İlimizde Beyazsu, Çağçağ ve Ğurs Çayları üzerinde 7 tesiste su ürünleri yetiştiriciliği yapılmaktadır.

Su ürünleri Tesisleri ve Kapasiteleri

İlçeler	Tesis	Üretim (Ton/Yıl)	Toplam Kapasite (Ton/Yıl)
Toplam	7	230 ton	230 ton

Balıklandırma çalışmaları kapsamında 2022-2025 yılları arasında 4.000.000 yavru sazan balığı, 4.000.000 yavru şabut balığı göletlere bırakılmıştır.

Su ürünleri kayıt, kontrol ve denetim kapsamında 2 adet Amatör balıkçı belgesi düzenlenmiş, 288 adet sabit su ürünleri toptan, perakende satış noktası denetimleri yapılmıştır.

İlimizde 2025 yılında 308.570 kg su ürünleri için 171.428 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Genel Bütçe kapsamında 2023 yılında 128.653.125,24 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2024 yılında %60,12 artarak 205.995.839,51 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 205.674.870,66 TL harcanmıştır. Harcama oranı %99,84'dir.

Tablo 12: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (x*100)/y (%)
01- Personel Giderleri	161.283.770,10	161.137.859,75	99,91
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	20.512.172,50	20.348.586,36	99,20
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.540.598,31	5.531.332,37	99,83
05- Cari Transferler	343.715,00	343.715,00	100
06- Sermaye Giderleri	15.735.747,87	15.733.541,45	99,99
07-Proje Giderleri	2.579.835,73	2.579.835,73	100
Toplam	205.995.839,51	205.674.870,66	99,84

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 13: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş		Mardin İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü		Tarım
Toplam Proje Sayısı		16
Toplam Proje Bedeli (TL)		106.833,378
PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2024 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	17.755.489
	2024 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2024 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2024 Yılı Öz Kaynak	17.755.489
	2024 Yılı Hibe	-
Önceki Yıllar Toplam Harcama Tutarı (TL)		89.077.889
2024 Yıl İç Harcama (TL)		17.474,76
Toplam Harcama (TL)		
Biten Proje Sayısı		2
Devam Eden Proje Sayısı		16
Başlanmamış Proje Sayısı		-
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		94

Kaynak: (SGB.Net)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2024 Yılı Ödeneği	2024 Yılı Aktarılan Ödenek	2024 Yılı Harcaması	Nakdi Gerçekleşme (%)	Fiziki Gerçekleşme (%)
Alternatif üretim yöntemlerinin geliştirme projesi	2024	808.304	0	808.304	808.304	807.623	99	100
Bitki sağlığı ve uygulamaları kontrolü projesi	2010	3.410.093	2.801.246	608.847	608.847	608.674	90	90
Bitkisel üretimi geliştirme projesi	2010	8.290.628	8.290.628	0	0	0	99	100
Çayır mera yem bitkileri üret. gel. projesi	2012	20.801.101	16.755.711	4.045.390	4.045.390	4.045.390	98	85
Gıda ve yem numunesi alma hizmetlerinin geliştirmesi	2019	1.021.197	386.814	634.383	634.383	634.383	90	70
Hayvan hastalık ve zararlıları ile mücadele projesi	2003	20.043.473	16.051.180	3.992.293	3.992.293	3.992.293	90	95
Hayvancılığı geliştirme projesi	2010	20.130.447	19.247.654	882.793	882.793	882.793	99	98
İyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve kontrolü projesi	2012	1.093.695	543.699	549.996	549.996	280.013	90	70
Kadın çiftçiler tarımsal yayım projesi	2012	490.113	387.038	103.075	103.075	103.075	93	100
Kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi projesi	2009	76.556	76.556	0	0	0	90	100
Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi projesi	2020	20.203.027	18.383.658	1.819.369	1.819.369	1.819.369	90	100
Organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü projesi	2022	792.777	233.351	559.426	559.426	559.426	90	100
Su ürünleri üretimini geliştirme projesi	2014	1.242.321	238.034	1.004.287	1.004.287	1.004.287	99	75
Sularda tarımsal faaliyetten kaynaklanan kirliliğin kontrolü projesi	2015	145.325	127.982	17.343	17.343	7.344	90	95

Tarım arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesi	2021	7.725.788	5.145.805	2.579.983	2.579.983	2.579.836	99	100
Tarımsal yayım hizmetleri projesi	2012	558.533	408.533	150.000	150.000	150.000	90	85
TOPLAM		106.833.378	89.077.889	17.755.489	17.755.489	17.474.506	94	91

Tablo 14: Mardin İli 2024 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 Yılı Yatırımları (TL)

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

Sayıştay Başkanlığınca Bakanlığımız adına düzenlenen 2023 Yılı Denetim Raporu'nun "Banka Hesaplarının Tam ve Uygun Değerle Raporlanmaması" başlıklı 4 No.lu bulgusunda muhasebe yetkilisinin kontrolü dışında banka hesaplarının bulunduğu ve bu hesaplarda yer alan tutarların muhasebeleştirilmediği görülmüştür. İl Müdürlüğümüze ait muhasebe yetkilisinin kontrolü dışında açılan banka hesapları, bazı hesaplarda mahkeme kararı ile bloke konulduğundan 2025 yılı içerisinde hepsi kapatılmıştır.

Yine Bakanlığımızda denetim yapan Sayıştay Denetçilerince 29.01.2024 tarihli ve 2023/11 sayılı Bilgi Belge İsteme Formu ile İl Müdürlüğümüze iletilen ekli tabloda isimleri bulunan personelden 2023 yılında çalışan çocuklar için ödenen çocuk yardımı ödemeleri alanlar ve bunlara ödenen çocuk yardımı tutarları tespit edilmiş olup, tespit edilen çocuk yardımı tutarları muhasebe müdürlüğü nezdinde kişi borcu açılarak ilgililerden tahsil edilmişti

17. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

2. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

2.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 4 adet Toprak Koruma Kurulu toplanmış ve 13 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

2.2. Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri

İlimizde Organize Tarım Bölgesi bulunmamaktadır.

2.3. Büyük Ovaların Belirlenmesi Ve Korunması Çalışmaları

İlimizde 5 adet Büyük Ova Koruma Alanı bulunmaktadır. 166.082 ha Kızıltepe Ovası, 7.390 ha Derik Ovası, 3.690 ha Mazıdağı Ovası, 19.054 ha Nusaybin Ovası ve 2.056 ha Midyat Ovası bulunmaktadır. Büyük Ova Koruma Alanları toplam 198.272 ha'dır.

6. Büyük Ova Koruma Alanı olarak 7.763 ha alanı Mardin-Savur Ovası Toprak Koruma Kurulunda kabul edilmiştir. Bakanlık görüşü bekleniyor.

Büyük Ovaların Korunması amacıyla tarım dışı amaçlı kullanım talepleri dikkate alınmayarak red edilmektedir.

2.4. Atıl Tarım Arazileri Faaliyetleri

Tarımsal üretim yapılabilecek veya kullanılabilecek nitelikte olup hukuki, sosyal, ekonomik, teknik, çevresel vb. nedenlerden ötürü malikleri tarafından işlenmeyen, ekilmeyen ve fiziksel olarak boş bırakılan âtil tarım arazilerinin tespit edilerek tarımsal faaliyete kazanması sağlanması amaçlanmaktadır.

Bununla ilgili 2024 yılında Yönetmenlik kapsamında İlçe Müdürlüklerince tespit çalışmaları yapılmıştır. Ömerli İlçesinde 77 adet parselde 126.84 ha alan ve Savur İlçesinde 10 parselde 17.7708 ha alan işlenmeyen tarım arazisi tespit edilmiştir.

2025 yılında Yönetmenlik kapsamında İlçe Müdürlüklerince tespit çalışmaları yapılmıştır. Kızıltepe İlçesinde 2 parselde 15.5511 ha alan, Ömerli İlçesinde 21 parselde 3.9569 ha alan ve Dargeçit İlçesinde 44 parselde 29.3210 ha alan işlenmeyen tarım arazisi tespit edilmiştir.

2 yıl üst üste işlenmeyen tarım arazisi olarak sadece Ömerli İlçesinde tespit edilmiştir. Tespit sonucunda 21 parselde 3.9569 ha alanda ilana çıkmış olup talep olmadığından kiralama yapılmamıştır.

Türkiye ile Suriye sınırı arasındaki mayınlı sahanın Mardin İli sınırlarında kalan yaklaşık 5.880 hektarlık alanın büyük kısmı düz ve düze yakın, yüksek verimli mutlak tarım arazilerinden olup tarımsal üretim amaçlı olarak kullanılmamaktadır.

Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

İlimizde 17 adet yerüstü, 5 adet yeraltı numune istasyonu bulunmaktadır. 2025 yılı içerisinde üçer aylık periyotlar (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim) halinde su numuneleri alınmış ve numune alım esnasında iletkenlik (EC), pH, oksijen (O_2), sıcaklık ölçülürken laboratuvar ortamında ise Nitrat (NO_3), Ortofosfat (PO_4), Toplam Azot, Toplam Fosfor analizleri yapılmıştır. Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi kapsamında analiz işlemleri İl Müdürlüğü Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesindeki laboratuvar ortamında yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde toplam 22 adet istasyondan, 88 adet su numunesi alınmış ve 292 adet analiz ve ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçümler sonucunda herhangi bir probleme rastlanılmamıştır.

2.5. Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

Tarım Arazileri Yönetim Sistemi (TAY PORTAL), tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerin Bakanlığımız ile Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü arasında online olarak yapılmasını sağlamaktadır.

2025 yılında İlimize ait arazi satış işlemlerine 377 müracaat yapılmış olup, bu başvurulara ait 476 parsel (23332.78 da alan için) satışa uygun bulunmuştur. Değerlendirilen 178 parsel (6303.01 da alan) uygun bulunmamıştır.

Miras yolu ile arazi devir işlemleri için ise 2025 yılında toplam 339 başvuru yapılmıştır. 979 adet (19455.49 da alan) parsel devir için uygun bulunmuş, 179 adet (2114.78 da alan) parsel için olumsuz görüş verilmiştir.

2.6. Su Verimliliği ve İl Su Kurullarının Faaliyetleri

Ülkemizde değişen iklime uyum sağlanması, su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasına ilişkin çözüm yollarının ve kaydedilen gelişmelerin katılımcı ve çok paydaşlı şekilde değerlendirilmesi, politika, strateji eylem planlarının oluşturularak uygulanması ile konuya ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla, toplumun her kademesinden su kullanıcı gruplarını kapsayacak şekilde Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde ve Bakanlığımız koordinasyonunda 31 Ocak 2023 tarihinde Ulusal Su Verimliliği Seferberliği başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında belediyelerimiz, çiftçilerimiz, sanayicilerimiz, ilgili seferberliği kurum/kuruluşlarımız kadar bireysel su kullanıcılarına da önemli sorumluluklar düşmektedir. Bireysel olarak uygulanacak tedbirler neticesinde binalarda su kullanımlarında %25 tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda İl Müdürlüğümüzce ilimizdeki tüm kamu kurumlarına, “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişleri dijital ortamda ulaştırdık. Faaliyet raporlarını kendilerince sisteme işliyorlar.

Aynı şekilde İlimizdeki, Bakanlık teşkilatına bağlı, 9 ilçe müdürlüğümüze “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği” ve “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişlerinin dağıtımı yapılmıştır.

İçme suyu kayıplarının azaltılması hususunda çalışmalar yapıldı.

İyi tarım uygulama faaliyetlerinin yaygınlaştırılması çalışmalarının yapılabilmesi maksadıyla teşvik ve desteğin artırılması yönünde gereklilik durumu anlatıldı.

2.7. Diğer Faaliyetler

2025 yılı içerisinde 5403 sayılı Kanunun 21’inci maddesi kapsamında 11 adet taşınmaz için 507.334 TL idari para cezası uygulanmıştır.

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre İlimizde 2025 yılında; toplam 43 adet başvuru sonuçlanmış bu başvurulardan 30 adet tarım dışı amaçlı müracaat olup 23 adet müracaat uygun, 5 adet müracaat olumsuz, 2 adet müracaat ise kapsam dışı değerlendirilmiştir. Yapılan 13 adet tarımsal yapı müracaatın, 7 adet uygun, 4 adet olumsuz değerlendirilmiş ve diğer 2 adet müracaat tarım dışı olarak değerlendirilmiştir. Tarım dışı kullanım taleplerinde 418.5526 hektarlık alan izinlendirilmiş, 127.835 hektarlık alan olumsuz, 11.9255 hektarlık alan

ise kanun kapsam dışı olarak değerlendirilmemiştir. Tarımsal amaçlı yapı taleplerinde ise 1.4552 hektarlık alan izinlendirilmiş, 0.2859 hektarlık alan olumsuz ve 0.1270 hektarlık alan da ise tarımdışı alan olarak değerlendirilmemiştir.

2025 yılında Güneş Enerjisi Santralleri (GES) için yapılan 19 adet başvuru ile 70 adet taşınmaza müracaat yapılmıştır. Bu taşınmazların toplam alanı 798.6157 hektar (7.986.157 m²)'dır. Bu taşınmazlardan 6'sı Kuru Marjinal Tarım Arazisi sınıfında (160.752 hektar, 1.607.520 m²), 3'ü Tarım dışı Alanlar (91.0657 hektar, 910.657 m²), 1'i red (100 hektar, 1.000.000 m²) 7'si değerlendirme devam etmektedir. (508.4593 hektar, 5.084.593 m²)

Toprak Analiz Laboratuvar yetkilendirme çalışmalarıyla birlikte, denetim çalışmaları da yürütülmektedir. İlimizde yetkilendirilmiş 2 adet özel laboratuvar bulunmamaktadır.

Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED), bir proje için izin verilip verilmeyeceği konusunda projelerinin olası etkileri hakkında bilgi sağlayan ve karar vericilere yol gösteren bir karar destek aracı olup 2025 yılında 65 adet ÇED dosyası değerlendirilmiştir.

18.Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

2.8.Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

Ekonomik Yatırımlar

2025 yılı itibarı ile Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında 44 proje başvurusu alınmış ve 25 proje onaylanarak hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği;

- 12 Adet Yeni Yatırım Projesi
- 2 Adet Tamamlama Projesi
- 2 Adet Kapasite Artırım Projesi
- 9 Adet Teknolojik Yenileme ve Modernizasyon Projesi'dir.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 25 projenin hibe tutarı 221.639.902,33 TL'dir. Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi kapsamında 68 yatırımcının yıllık kontrolleri yapılmıştır.

Altyapı Yatırımları

KKYDP kapsamında makine ekipman alımına yönelik 7 başvuru alınmış olup 4 başvuru kabul edilmiş ve 4 başvuru sahibi ile sözleşme imzalanmıştır.

2025 Yılı Makine- Ekipman Desteklenmesi Programı kapsamında sözleşme imzalanan 4 projenin hibe tutarı 6.162.545,91 TL'dir.

Tablo 15: 2025 Yılı KKYDP(Altyapı) Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalan Projelerin Dağılımı

Konu Dağılımı	Başvuru Sayısı	Toplam Hibe Esas Tutar	Toplam Hibe Tutar
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri Yatırımları	3	8.344.231,82	4.172.115,91
Yenilenebilir Enerji Tesisleri	1	3.980.860,00	1.990.430,00
Bilişim Sistemleri ve Eğitimi Yatırımları			
Eİ Sanatları (Zanaatkarlık) ve Katma Değerli Ürünlere Yönelik Yatırımlar			
Makine Parkları Yatırımları			
Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yatırımları			
Genel Toplam	4	12.325.091,82	6.162.545,91

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi

2025 Yılı İtibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında 43 başvuru alınmış ve 23 proje yatırıma dönüştürülmüştür.

2025 Yılı İtibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 28 projenin konusu;

- 2 adet damlama sulama projesi
- 1 adet güneş enerji sistemleri ve yağmurlama sulama sistemi projesi
- 14 adet güneş enerji sistemleri projesi
- 2 adet güneş enerji sistemleri ve akıllı sulama sistemleri projesi
- 4 adet akıllı sulama sistemleri projesi

2025 yılı itibari ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 37.110.000,00 TL hibe destek tutarlı 23 proje ile 3200 dekarlık alan modern sulama sistemine kavuşturulmuştur. Bireysel sulama makine ve ekipman alımları desteklenmesi kapsamında 50 yatırımcının yıllık kontrolleri yapılmıştır.

2.1. Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

İlimizde 5200 sayılı kanun kapsamında 2 Süt Üreticileri Birliği, 1 Bal Üreticileri Birliği, 1 Kırmızı Et Üreticileri Birliği, 3 Buğday Üreticileri Birliği, 2 Mısır Üreticileri Birliği, 1 Tahıl Üreticileri Birliği, 1 Pamuk Üreticileri Birliği, 1 Kiraz Üreticileri Birliği ve 1 Zeytin Üreticileri Birliği olmak üzere toplamda 13 üretici birliği kurulmuş olup üretici birliklerinin üye sayısı 1.698'dir.

İlimizde Arı Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiriciler birliği olmak üzere 3 yetiştirici birliği faaliyet göstermektedir.

Tablo 16: Mardin İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı

Örgüt türü	Sayısı
Tarımsal kalkınma kooperatifi	119
Yetiştirici birliği	3
Tarımsal üretici birliği	13
Toplam	135

2025 yılı içerisinde 92 adet kooperatif ve birliğin genel kurul iş ve işlemleri takibi yapılmıştır. Tarımsal amaçlı kooperatiflere kullandırılan kredilerin geri dönüşlerinin takibi ile KASDP ve yatırım programından hayvancılık projesi uygulayan kooperatiflerden proje süresi bitmeyenlerin hayvan takip işlemleri Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bakanlığımız tarafından kullandırılan kredilerin takibi Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde 3 kooperatifte 41 katılımcıya eğitim verilmiştir.

2.1. Diğer Faaliyetler

Uzman Eller Projesi kapsamında yatırıma dönüşen 58 proje kontrolü yapılmıştır. 2022 Yılında başlayan izleme ve kontrol süreleri tamamlanan; 31 Büyükbaş-Küçükbaş Hayvancılık Projesi, 3 Arı Yetiştiriciliği Projesi ve 1 Tıbbi Aromatik Bitki Üretimi(sumak) Projesinin iş ve işlemleri tamamlanmıştır. 2023 Yılında Hibe Sözleşmesi imzalanıp projeye dönüşen 23 uzman eller projesinin izleme ve kontrol süreleri devam etmektedir.

Makine ekipman desteklemesi kapsamında geçmiş yıllarda desteklenen 101 makine ekipman kontrolü yapılmıştır.

Tablo 3: Makine Ekipman Desteklemesiyle 2025 Yılında Kontrolleri Yapılan 101 Projenin Dağılımı

Malzeme Adı	Adet
Çift dingilli - 6 ton kapasiteli romork	27
Tek dingilli - 6 ton kapasiteli romork	4
Tek dingilli - 5 ton kapasiteli romork	1
Ağır Tip Değiş. Devirli Sabit Rotovator, iş genişliği 281-300 cm	5
Dik rotovator iş genişliği 300 cm	10
Balta Ayaklı Tip - 6 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	25

<i>Diskli Ayaklı Tip - 6 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)</i>	15
<i>Düz Bıçaklı Çayır Biçme Makineleri - Çayır biçme makinesi (Bıçaklı) (Traktöre asılır)</i>	5
<i>Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 801-1200 litre, dikey</i>	1
<i>Güneş Paneli Toplam gücü 4001-5000 W arası Solar Sistemi Paketi</i>	5
<i>Yem Karma Makinesi Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m³) 10</i>	2
<i>Yem Karma Makines Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m³) 6</i>	1
TOPLAM	101

19. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

- **Eğitim yayım faaliyetleri**

İl ve İlçe müdürlüklerimizce 547 eğitim yayım faaliyeti gerçekleşmiş olup bu çalışmalarımıza 7667 kişi katılım sağlamıştır.

- **İstatistik Çalışmaları (İBS)**

İstatistik Bilgi Sistemi (İBS)'ne yılda üç kez “*bitkisel üretim*” tahmini, 1 kez “*hayvancılık*” tahmini ve 1 kez “*tarım alet ve makineler*” girilmektedir.

Bitkisel üretim kısmında (ilimiz için);

- Tarla bitkileri
- Açıkta sebze
- Alan bazlı meyve
- Ağaç bazlı meyve
- Örtü altı sebze
- Baharat bitkileri ve
- Sabit alanlar başlıkları olarak girişler gerçekleştirilmektedir.

Bitkisel ürün verileri derlenirken;

- Üreticilerden alınan bilgiler,
- Sahadaki gözlem ve tespitler,
- İdari kayıtlar,
- İl ve ilçeyi temsil edecek örnekleme anketleri,
- Köy muhtarları ve önder çiftçilerin görüşleri,
- Komisyon kararları,
- ÇKS' ye girilen veriler dikkate alınarak girişler yapılmaktadır.

Bitkisel üretim alanları;

- Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS),
- Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS),
- Tarım Bilgi Sistemi (TBS),
- Coğrafi Bilgi Sistemleri Modülü, Havza bilgileri,
- Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) kayıtları,
- Teknik elemanların alan çalışması, gözlemleri ve tespitleri

Yukarıda geçen faaliyetler dikkate alınarak belirlenmekte ve girilen ekim/dikim alanları, il ve ilçenin tarım alanları ile uyumlu olması için büyük özen gösterilmektedir. Özellikle üreticilerimizin desteklemeler konusunda mağduriyet yaşamamaları için İl ve İlçede üretilen tüm üretim verilerinin İBS sistemime girilmesi ve İBS'deki verim değerlerinin, TBS'deki alt ve üst verim değerlerinin arasında olmasına dikkat edilir. Aksi halde destekleme ödemesinin yapılması mümkün olmamaktadır.

İBS'de veri girişleri tamamlandıktan sonra il müdürlüğü tarafından "İl merkezi ve ilçelerine ait veriler kontrol edilerek komisyon marifetiyle eksiksiz bir şekilde tamamlandığına ve verilerin tutarlı ve doğru olduğuna dair bir yazı", Tarım Reformu Genel Müdürlüğü İstatistik Daire Başkanlığına gönderilmektedir.

• Tarım Sayımı

Tarım sayımında 10 ilçede 34204 işletmeden 33957 işletme tamamlanmış olup tamamlanma oranımız il geneli %99,27 oranındadır.

• Tarım ürünleri maliyet sistemi çalışmaları (TAMSİS)

Tarımsal Ürünlere Ait Üretim Bilgileri Tablosuna İlişkin İşlemler:

İlçelerimizde üretim planlaması içerisinde yer alan ve en çok yetiştirilen 5 ürüne ait ekim zamanı, çıkış tarihleri gelişim durumları, iklim şartları, hastalık ve zararlı durumları ile verim alan bilgileri aylık olarak tablo halinde düzenlenip bakanlığa gönderilmektedir.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS)'ne İlişkin İşlemler:

İlimizde yetiştirilen ürünlerin hasadı bittikten sonra İBS (İstatistik Bilgi Sistemi)'ne uyumlu olacak şekilde TAMSİS sistemine girişleri ilçe personelleri tarafından yapılmaktadır. İlçe personeli tarafından sisteme girişleri bittikten sonra İl Müdürlüğümüz sistem sorumlusu tarafından kontrolleri yapılır. Eksik veya hatalı olan ürünlerin düzeltilmesi sağlanarak TAMSİS sistem onayı verilir. Onay verildikten sonra Bakanlığımız tarafından da kontroller sağlanır. Bakanlık onayından sonra veriler mahkemeler başta olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşları ile paylaşım yapılabilir.

• Tarım ürünleri fiyat izleme sistemi çalışmaları (TÜFİS)

Tarım Politikalarının hızlı ve doğru bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla, tarım ürünleri piyasalarının Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS) üzerinden izlenerek takibi yapılmaktadır. TÜFİS çalışmaları kapsamında komisyoncular, üreticiler ve zincir marketlerde satışa sunulan 102 çeşit tarım ürününün yerinde fiyat stabilizasyon incelemeleri yapılarak veri giriş işlemleri düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. Kasım ayı boyunca il merkezi ve 10 ilçe dahil

toplamda 8013 adet veri girişi yapılarak kontrolü sağlandı.

- **Tarım Sigortalarına İlişkin Veriler ve Yürütülen Faaliyetler**

Tarım Sigortaları Havuzu Sisteminin (TARSİM) yaygınlaştırılması kapsamında 10 ilçe müdürlüğümüzde tarsim masaları kurulmuştur. En az iki teknik personelden oluşan bu masalarda TARSİM konusunda üreticilerimizin bilinçlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca il ve ilçe müdürlüklerimizce konu ile ilgili 20 çiftçi toplantısı ile toplamda 351 üreticimize eğitim verildi.

Tarsim Verileri

Sigorta Bilgileri	2025
Sigorta yapılan bitkisel ürün çeşidi sayısı	41
Sigorta yapılan hayvansal ürün çeşidi sayısı	5
Sigorta adedi	19.342
Sigorta tutarı (TL)	87.651.823
Hasar ödenen ürün çeşidi sayısı	10
Hasar ödenen tutar (TL)	202.767.592

Tablo 17 Tarım Sigortaları Bilgileri

İlimizde 844.368 dekar sigortalanan tarım arazisine 202.767.592 TL ödeme yapılmıştır.

20.Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

8.1.Çayır Mera ve Yem Bitkileri

Tarımsal yapı içerisinde önemli bir paya sahip büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığı destekler yapıdaki tarımsal faaliyetler yanında ilimiz 781.423 dekarlık mera alanına sahiptir.

8.2.Çayır Mera ve Yem Bitkileri Projeleri

Meralarımıza Yeniden Hayat Projesi kapsamında; 2025 yılında yaklaşık 2 milyon tuz çalısı üretmiş bulunmaktayız. İlimizde Üretilen 1.435.000 adet Tuz Çalısı 15 ilde dağıtımı tamamlanmıştır. Kızıltepe ilçesi damlalı mahallesinde tel çit ile çevrili 24 dekar alanda tuz çalısı dikimi yapılmıştır.

8.3.Tespit, Tahdit Ve Tahsis Çalışmaları

İlimizde 2025 yılında 45 mahallede 16.235 hektar alanda mera tahsis çalışması yürütülmüştür.

Tablo 18: Mardin İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları

Yıllar	Tespit		Tahdit		Tahsis	
	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)
1999-2024	220	78.142	220	78.142	160	55.294
2025					45	16.235

8.4.Mera Islah Çalışmaları

İlimizde Mera Islah ve Amenajman Projeleri kapsamında; 12 mahallede 3260 dekar mera alanında çalışma yapılmıştır. GES (Güneş Enerji Sistemi) ile çalışan 6 adet kuyu açılmış olup, 6 adet su deposu, 88 adet sıvat, 1200 metre su hortumu ile 1 adet su tankeri temin edilmiştir.

8.5.Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep Ve Sonuçları

İlimizde 2025 yılında 13 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş ve 2.013,14 dekar mera alanı için tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

1999-2024 yılları arasında 205 talep yapılmış olup 16.47,32 dekar mera alanında tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

8.6.Diğer Faaliyetler

İlimizde 2025 yılında 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında 26 adet mera işgal ve tecavüzüne ilişkin işlem yapılmıştır.

Çayır-mera iş ve işlemlerine yönelik 815 adet kurum görüşü düzenlenmiştir.

Ayrıca 146 mahallede 2.906,22 hektarlık alanda etüt sonucu mera, yaylak ve kışlak olarak 5/b çalışması yürütülmüştür.

21.İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

- Alacakların takibine bu başlık altında yer verilecektir.
- Kiralık araçlar ve maliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

Genel Bütçe İhale:2025

17 Adet 4*2 pikap,9 adet Camlı Van ve 2 adet binek tip aracın 11 ay süre ile kiralanması

1.Kısım:(17 Adet 4*2 pikap)

17 x 79.200,00 TL= 134.280,00 TL x 11 Ay =14.810.400,00 TL

2.Kısım: (8 adet Kamyonet)

16.800,00 TL x 8= 152.910,00 TL x 11 Ay= 1.478.400,00 TL

3.Kısım: (1 adet binek tip)

1 Adet x 18.000,00 TL= 18.800,00 TL x 11 Ay= 198.000,00 TL

Döner Sermaye İhale: 2025

9 adet Kamyonet tipi araç 1 ay süre ile;
15 Adet Pikap Tipi Araç 1 Ay Süre İle;
Sözleşme Bedeli Toplam = 621.000,00 TL

- Yeni yapılmakta olan inşaatlar hakkında bilgi verilecektir.

Mardin İli Derik İlçesi Cevizpınar Mahallesi 523 ada 18 parsel numaralı taşınmazın üzerinde Derik İlçe Tarım Hizmet Binasının yapımı için çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında, hafif çelik yapı isteminde iki adet hizmet binasının inşa edilmesi planlanmıştır. Yapım süreci; İmar durum belgesi, tahsis belgesi ve ilgili kurum görüşlerinin alınmasına yönelik idari ve bürokratik işlemler aşamasında olup, söz konusu işlemlerin tamamlanmasını müteakip yapım faaliyetlerine geçilmesi planlanmaktadır.

- Yıl içerisinde Şube Müdürlüğünün yapmış olduğu diğer hizmetlere ilişkin açıklamalar konu bazında bu başlık altında yazılacaktır.
 - a. İdari ve Mali İşler Birimi olarak yapılan Müdürlüğümüz taşınmazlarının envanter ve durum analizi yapılmış olup bazı taşınmazlarımızın atıl durumda olduğunu ortaya koymuştur. Gerekli işlemlerin yürütülmesi halinde taşınmazların daha etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesinin mümkün olacağı öngörülmektedir.
 - b. Dijital Arşiv ve Belge Takip sistemi kurulması veya mevcut sistemin iyileştirilmesine başlanmıştır.
 - c. İl Müdürlüğü yeni güzergahının planlanarak yol yapım faaliyeti ile ilgili çalışmalara başlanması
 - d. İl Müdürlüğüne doğalgaz bağlanması için gerekli faaliyetlere başlanması planlanmaktadır.
 - e. Birim içi iş süreçlerinin hızlanması, dijitalleşme ve koordinasyonun güçlendirilmesi sağlanmıştır.
 - f. Kaynakların daha verimli kullanılması ve mali disiplinin artırılması planlanmıştır.

22.Diğer birimler

2.1. Döner Sermaye Birimi

- 2025 yılında Mardin İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye Birimince 802 adet Muhasebe işlemi yapılmış toplamda İl ve İlçeler dahil olmak üzere 31.000 adet Saymanlık Mutemet alındısı ve 500 adet Vezne alındı makbuzu kesilmiştir.

- 2025 yılında İl ve İlçe Müdürlüklerinde görevli Veteriner Hekimlere aşılama ve Küpeleme çalışmalarında dolayı el emeği ücreti 6.743.800,00TL ayrıca Özel Veterinerlerede 967.926,00TL ödeme yapılmıştır

2.2. Hukuk Birimi

2025 yılına ait 412 Adli, 12 İdari, 141 İcra dosyası olmak üzere toplam 565 adet derdest dosyamız bulunmaktadır. Bu dosyalara ait dava dilekçeleri, cevap dilekçeleri, müzekkere cevapları, istinaf ve temyiz başvuruları, katılma dilekçeleri, icra takip süreçleri başta olmak üzere, tüm dava ve icra dosyalarının takibi sağlanmıştır.

Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı

5 yılda bir yenilenerek yapılan plandır. Her yıl gözden geçirilerek ekip güncellemeleri yapılmaktadır. 2023 yılı içinde yeniden hazırlanmış Valiliğimiz ve Bakanlığımızın onayından sonra yürürlüğe girmiştir.

Yangın Yönergesi

Yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yıllık olarak yaptırılmaktadır. Yeni personellere İtfaiye Müdürlüğüne eğitim verilerek tatbikat yaptırılması için süreç başlatılmıştır.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı

İl sınırları içinde veya dışında meydana gelip ilimizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirlemek ve yapılacak müdahale ve faaliyetleri içerir çalışmaların takibi yapılmıştır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı

TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan 16 ana ve destek çözüm ortakları ile birlikte hazırlanan plan olup 2025 yılı içerisinde yeniden hazırlanmış, Valiliğimiz ve Bakanlığımızca onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Koruma ve Güvenlik Planı

İl Müdürlüğümüz il koordinasyon komisyonunca alınan karar gereği sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında olduğundan plan çalışmaları İl Jandarma Müdürlüğü ile yürütülmüştür.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı

İl Müdürlüğümüz için sabotaj planı hazırlanmış olup güncelleme çalışmaları takibi yapılmıştır.

İl Risk Azaltma Planı (İRAP)

2021 Yılı itibariyle faaliyete geçen bir plan kapsamında 5 yıllık süreç için çalışmalar takip edilmekte olup veri girişleri İRAP sistemi üzerinden yapılmaktadır.

İl Detay Planı (SEKAPS -Seferberlik Kaynak Planlaması)

7/24 saat çalışma ve kaynak sahibi bakanlık olmamız sebebiyle olağanüstü hâl, seferberlik ve savaş hali ilanı durumunda kaynak planlamaları SEKAPS kapsamında yapılır. Planlar yapılmış olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Personel Bilgileri

Afet ve acil durumlara karşı her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

Döner Sermaye Birimi

C. MALİ BİLGİLER

3. Bütçe Uygulama Sonuçları

2024 Genel Bütçe kapsamında (Faaliyet Raporuna esas bir önceki yıl) yılında 78.948.953,95 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 (Faaliyet Raporuna esas yıl) yılında %235 artarak 264.771.885,55 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 264.771.885,55 TL harcanmıştır. Harcama oranı %100'dür.

Tablo 19 Mardin İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (x*100)/y (%)
01- Personel Giderleri	192.682.933 TL	192.669.670 TL	%99
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	22.800.816 TL	22.662.258 TL	%99
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	63.202.987,35 TL	63.202.987,35 TL	%100
Toplam	278.686.736	278.534.915	%298

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 20: Mardin İli 2025Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü	Tarım (Kamu)
Toplam Proje Sayısı	16
Toplam Proje Bedeli (TL)	34.114.568,33

PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2025 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	34.114.568,33
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Öz Kaynak	-
	2025 Yılı Hibe	
Önceki Yıllar (2024) Toplam Harcama Tutarı (TL)		17.798.744,86
2025 Yıl İç Harcama (TL)		34.114.568,33
Toplam Harcama (TL)		34.114.568,33
Biten Proje Sayısı		16
Devam Eden Proje Sayısı		-
Başlanmamış Proje Sayısı		-
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		100

Bu tabloya 2025 Yılı Yatırım Programı ve Genel Bütçe kapsamındaki projeler yazılacaktır.
Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 21: Mardin İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025Yılı Yatırımları (TL)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	 Yılı Ödeneği	... Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme %	Nakdi Gerçekleşme %
Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi Projesi	2025	-	-	-	-		
Bitki Sağlığı Uygulama Kontrol Projesi	2025	350.001,00	287.533,40	350.001,00	287.533,40	100	100
Bitkisel Üretimi Geliştirme Faaliyetleri	2025	-	-	-	-	-	-
Çayır Mera Islah ve Amenajman	2025	4.162.740,00	2.635.546,40	4.162.740,00	2.635.546,40	100	100
Gıda Hizmetleri	2025	553.448,00	570.588,11	553.448,00	570.588,11	100	100
Gıda ve Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi	2025	77.647,00	79.999,00	77.647,00	79.999,00	100	100

Proje Adı	Proje Başla ma Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcam ası	... Yılı Ödeneği	... Yılı Harcam ası	Fiziki Gerçekleş me %	Nakdi Gerçekleş me %
Hayvan Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi	2025	1.813.533,68	1.757.326,84	1.813.533,68	1.757.326,84	100	100
Hayvan Sağlığı ve Refahına Yönelik Faaliyetler	2025	-	-	-	-	-	-
Hayvansal Üretimin Artırılması	2025	190.718,00	532.000,00	190.718,00	532.000,00	100	100
İyi Tarım Uygulamalarının Yayılması ve Kontrolü Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Kontrol Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	2025	187.040,00	200.000,00	187.040,00	200.000,00	100	100
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	2025	4.799.997,82	5.105.776,37	4.799.997,82	5.105.776,37	100	100
Mera Hizmetleri	2025	16.357.402,85	2.265.303,98	16.357.402,85	2.265.303,98	100	100
Organik Tarımın Yaygınlaştırılma sı ve Kontrol Projesi	2025	260.248,32	-	260.248,32	-	100	100
Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesi	2025	-	-	-	-	-	-
Su Ürünleri Üretiminin Geliştirilmesi Projesi	2025	84.585,00	56.420,00	84.585,00	56.420,00	100	100
Sucul Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Geliştirilmesi	2025	-	-	-	-	-	-
Şeker Hammaddelerini n Sürdürülebilir Yönetim Projesi	2025	-	20.000,00	-	20.000,00	100	100
Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi	2025	4.896.773,66	3.558.218,76	4.896.773,66	3.558.218,76	100	100
Tarımsal Yayım Hizmetleri	2025	107.321,00	99.600	107.321,00	99.600	100	100

Proje Adı	Proje Başla ma Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcam ası	... Yılı Ödeneği	... Yılı Harcam ası	Fiziki Gerçekleş me %	Nakdi Gerçekleş me %
Projesi							
Tohumculuğun Geliştirilmesi Projesi	2025	-	9.924,00	-	9.924,00	100	100
Toprağın ve Arazinin Korunması, Geliştirilmesi ve Etkin Kullanımı	2025	11.239,00	-	11.239,00	-	100	100
Türkiye Tarım Havzaları Geliştirme Projesi	2025	24.337,00	-	24.337,00	-	100	100
Veteriner Biyolojik Ürünleri ve Soğuk Zincir Koşullarının İzlenmesi Projesi	2025	237.536	620.508,0 0	237.536	620.508,0 0	100	100
Toplam							

Kaynak: (SGB.Net)

4. Mali Denetim Sonuçları

İl Müdürlüğümüz yıl içerisinde mali yönden dış denetim geçirmemiştir.

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İl Müdürlüğümüz sorumluluklarının bilincinde, güvenilir, sonuç odaklı, performansını her geçen gün artırmaya istekli ve bunun için çaba harcayan, en önemlisi gücünü üreticilerden tüketicilere kadar uzanan büyük bir paydaş kitlesinden alan köklü bir kurum olarak tüm çalışanlarıyla ve sektördeki tüm paydaşlarla dayanışma içindedir.

İl Müdürlüğümüz, 10 ilçede toplam 576 personel ile teşkilatlanmış güçlü bir kurumdur. Özellikle uygulama ve araştırma birimlerinde çalışma konularında uzmanlaşmış personel istihdam edilmesini benimsemektedir. Çalışanların sürekli gelişimine önem verilir ve bunu destekleyici faaliyetler teşvik edilir. Bu amaçla personelimiz, hizmetiçi eğitimlerle yetkinlik ve yeterliliklerinin artırılması için desteklenmektedir.

Bakanlık hizmetlerinin kolay ve etkin yoldan hızlı, güvenli, kesintisiz, kaliteli ve tek merkezden, kullanıcıların en basit ve masrafsız şekilde yararlanabileceği şekilde verilebilmesi için e-Devlet sistemi üzerinden hizmetler sunulmaktadır. Elektronik ortamda sunulan hizmet sayısının artırılması çalışmaları devam etmektedir.

Üstünlükler

Verimli topraklar: Mardin Ovası, yüksek organik madde içeren ve tarıma çok elverişli alüvyal topraklara sahiptir.

Geniş tarım alanları: İl yüzölçümünün büyük bir bölümü tarım arazilerinden oluşur, bu da büyük ölçekli üretime imkân tanır.

Uygun iklim koşulları: Yazları sıcak ve kurak, kışları ılıman geçen iklim; buğday, arpa, mercimek, nohut gibi ürünler için idealdir.

Uzun vejetasyon süresi: Don riskinin düşük olması sayesinde bitkiler daha uzun süre gelişme şansı bulur.

Stratejik ürün çeşitliliği: Hububat, bakliyat, pamuk, mısır, üzüm, zeytin ve badem gibi birçok ürün başarıyla yetiştirilebilir.

GAP sulama projeleri: Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında sulama imkânlarının artması, verim ve ürün çeşitliliğini yükseltmiştir.

Düz ve geniş araziler: Mekanize tarım için elverişli olması üretim maliyetlerini düşürür.

Geleneksel tarım bilgisi: Yüzyıllara dayanan çiftçilik kültürü, üretimde tecrübe ve süreklilik sağlar.

Organik tarım potansiyeli: Kimyasal kullanımının bazı bölgelerde düşük olması organik tarım için avantaj sunar.

Hayvancılıkla entegre tarım: Tarım ve hayvancılığın birlikte yapılabilmesi, gübre ve yem temininde avantaj sağlar.

Zayıflıklar

Yağışların yetersiz ve düzensiz olması: Kuraklık riski yüksektir ve tarım büyük ölçüde sulamaya bağımlıdır.

Sulama altyapısının her bölgede yeterli olmaması: GAP kapsamına rağmen bazı alanlarda modern sulama sistemleri eksiktir.

Su kaynaklarının sınırlılığı: Yeraltı ve yerüstü su kaynakları tarımsal talebi her zaman karşılayamamaktadır.

Parçalı tarım arazileri: Miras yoluyla bölünen araziler verimli ve planlı üretimi zorlaştırmaktadır.

Modern tarım tekniklerinin sınırlı kullanımı: Küçük ölçekli işletmelerde geleneksel yöntemler hâlâ yaygındır.

Tarımsal örgütlenmenin yetersizliği: Kooperatifleşme ve üretici birlikleri yeterince etkin değildir.

Depolama ve pazarlama sorunları: Ürünlerin saklanması, işlenmesi ve pazara

ulaştırılmasında altyapı eksiklikleri vardır.

İklim değışikliğıne hassasiyet: *Artan sıcaklıklar ve kuraklık, verim ve ürün kalitesini olumsuz etkilemektedir.*

Müdürlüğümüz Bakanlığımızın hedefleri doğrultusunda ulusal ve yerel yaklaşımları analiz ederek tüm paydaşlarla birlikte kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanmak suretiyle üreticilerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın refahını artırmaya yönelik politika ve uygulamalara devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte toprak, su, mera, orman gibi sektörün tüm üretim kaynakları tek elde toplanarak bütüncül bir yönetim anlayışına geçilmiş ve politika uygulamalarının etkinliği artırılmıştır. Bu etkinliğin sürdürülebilir kırsal yaşamı güçlendiren bir yaklaşımla ilimizde sosyal hayata ve ekonomiye yansıtmak için şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla çalışmaktayız. Müdürlüğümüzün 2024 yılı İdari Faaliyet Raporu anılan yıl içerisinde de kamuda stratejik yönetim sürecinin çerçevesini çizen yasal düzenlemelere uygun olarak kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Raporun oluşturulması aşamasında tüm birimlerimizin karar alma süreçlerine katılım sağladığı bu durumun il, bölge ve ulusal düzeyde Müdürlüğümüz ve Bakanlığımız hedeflerine ulaşma konusunda başarıyı artırdığı değerlendirilmektedir.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Gıdaya olan talebin her geçen gün arttığı günümüzde gıdanın kaynağı tarım ve hayvancılıkta arz güvenliğini sağlayıcı yaklaşımlar ve politikaları sahaya yansıtmak için çalışmaktayız. Tarımda etkileşim halindeki tüm bileşenleri uzun vadeli sürdürülebilir bir ortak yaklaşımda birleştirerek kaynakları rantabl kullanmak ve kırsal yaşamı güçlendirmek önceliklerimizdendir. İlimizde sektöre hizmet üreten personellerimiz, güçlü yapıya sahip kurumumuzun çiftçilerimizle ve sektör bileşenleri ile bağına güçlendirerek Türkiye Yüzyılı'nın "Geleceğimiz Ortak" yaklaşımı ile ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarımını geleceğe taşımak için çalışacağız.

İlimizin bölgesel yapısı ve hayvan hareketliliği dikkate alınarak hayvan hastalık ve zararlıları ile etkin mücadele için tüm tedbirlerde (aşılama, eğitim, yol kontrol noktası, küpeleme, kayıt vb.) hassasiyet gösteriliyoruz.

Bakanlığımız fon kaynakları projeleri dışında yerel bölgesel fon kaynaklı projeler ile ilimiz tarımını güçlendiriyoruz.

Bu kapsamda,

- Personel büro ve sistemsel iş yükünü azaltarak işletme başına hizmet üretme süresini artırmak,
- Personel eksikliğini gidererek çalışanların bölgede çalışma süresini uzatıcı sosyal faaliyet altyapısı ile bilgi becerilerini geliştirici tedbirleri almak,
- Tarımda teknolojik altyapıyı destekleyici projeler önceliklendirmek,
- Sürdürülebilir yaklaşımlar ile kırsal yaşamı güçlendirmek,
- Tarımda genç ve kadın nüfus oranını artırmak,
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde işletme altyapılarını güçlendirerek büyük kapasiteli işletmeler kurmak,
- Buzağı kayıp oranlarını düşürmek,
- İlde hayvan hastalık ve çıkışlarında sürekli azalış eğilimi göstermek için kamu yetiştirici iş birliğini güçlendirmek,
- Tarımda sigortalı yaşamı güçlendirici TARSİM poliçe ve unsur sayısını artırmak, bitkisel üretimde sebze ve meyve üretimini güçlendirmek,
- Mera altyapısını ve kalitesini güçlendirmek,
- Tarımsal faaliyetleri içerisine alan yerel değerlerle entegre turizm faaliyetlerini güçlendirmek

Öne çıkan yaklaşımlarımız olarak değerlendirilmektedir.

V) EK TABLOLAR

Tablo 22: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Artuklu İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası			Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor
	Lojman	959 metrekare taban alanına sahip 5 katlı lojman binası	2014	Hazine
				Hazine
Savur İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1.567,00 m ²		Hazine
Nusaybin İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2254,79 m ²	1992	Hazine
Dargeçit İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası			Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor
Derik İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1.321,36 m ²	1960	Hazine
Mazıdağı İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1.591,47	2002	Hazine
Ömerli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	988,32	1984	Hazine
	Lojman	1.601,31 m ²	1984	Hazine
Midyat İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1.330,73 m ²	1968	Hazine
	Yeni Hizmet Binası (İki Katlı Prefabrik Yapı)	166,25 m ²	2024	Hazine
	İki Katlı Lojman ve Hizmet	975,08 m ²	1992	Hazine

	Binası			
Kızıltepe İlçe Müdürlüğü	Yeni Hizmet Binası (Prefabrik Yapı)	2.535,56 m²	2024	Hazine
	Lojman	1.334,00 m²	1990-1999	Hazine
Yeşilli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası			Kaymakamlık Hizmet Binasında Hizmet Veriyor

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 23: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Artuklu İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		1	-	1
Kamyonet	2023		2	-	2
Kızıltepe İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		2	-	2
Kamyonet	2023		2	-	2
Derik İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		3	-	3
Midyat İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		2	-	2
Nusaybin İlçe Müdürlüğü					

Pikap	2023		1	-	1
Pikap	1993	1	-	-	1
Kamyonet	2023		1	-	1
Savur İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		2	-	2
Ömerli İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		1	-	1
Kamyonet	2023		1	-	1
Mazıdağı İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		1	-	1
Kamyonet	2023		1	-	1
Dargeçit İlçe Müdürlüğü					
Pikap	2023		1	-	1
Yeşilli İlçe Müdürlüğü					
Kamyonet	2023		1	-	1

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 24: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	Kızıltepe İlçesi	Ömerli İlçesi	Mazıdağı İlçesi	Midyat İlçesi	Artuklu İlçesi	Savur İlçesi	Derik İlçesi	Dargeçit İlçesi	Nusaybin İlçesi	Yeşilli İlçesi
Masaüstü Bilgisayar	154	71	17	21	49	40	8	33	18	30	12
Dizüstü Bilgisayar	64	2	4	4	1	4	3	2	2	2	4
Tablet Bilgisayar	6	0	-		0			0	0	0	-
Yazıcı	146	18	8	15	14	20	10	10	4	10	5
Faks	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Fotokopi Makinesi	8	0	2	3	2	1	2	1	2	1	1
Projeksiyon Cihazı	4	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1
Tarayıcı	12	5	2	7	2	4	3	3	1	3	1
Telefon	138	1		9	1	18	4	2	6	1	5
Modem	1	1	-	8	2	1		1	1	1	
Fotoğraf Makinesi	13	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1
Kamera	8	0	-	8	16		9	10	0	0	-
Video	1	0	-	1	0			0	0	0	-
Yazılım Lisansı		0	-	0	0			0	0	0	-

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 25: **Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı**

ÜN VAN	Artuklu İlçesi	Dargeçit İlçesi	Derik İlçesi	Kızıltepe İlçesi	Mazıdağı İlçesi	Midyat İlçesi	Nusaybin İlçesi	Ömerli İlçesi	Savur İlçesi	Yeşilli İlçesi
İl Müdürü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İl Müdür Yardımcısı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şube Müdürü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İlçe Müdürü	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AVH										
GİH	1	1	1	3	1	15	5	1	-	2
THS	23	10	18	42	10	31	23	10	7	8
SHS	14	4	7	17	6	10	6	1	5	4
YHS	-	-	2	4	1	10	5	-	2	-
4/B Sözleşmeli	2	4	7	2	4	3	-	2	1	-
İşçi	3	-	2	9	-	8	1	2	-	-
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	44	20	38	78	23	78	41	17	16	15

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

www.tarimorman.gov.tr

[@Mardiniltarim](https://twitter.com/Mardiniltarim)

[mardintarimorman](https://www.instagram.com/mardintarimorman)

[@mardintarimorman](https://www.facebook.com/mardintarimorman)

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
MARDİN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ**

Telefon: 0482 212 37 81-83

Fax: 0482 212 64 34

Adres: Mardin İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Diyarbakır Yolu 7. Km. Artuklu/MARDİN

